

kongresy, konference, kursy

PSYCHIATRICKÁ PÉČE V MIAMI

V rámci příprav Mezinárodní konference Světové psychiatrické společnosti 17.–21. 10. 2012 v Praze jsem navštívil současného prezidenta WPA Pedra Ruize na jeho pracovišti Department of Psychiatry and Behavioral Sciences, Miller School of Medicine, University of Miami (UM). Prof. Ruiz zde vykonává funkci prvního zástupce přednosty kliniky, kterým je Prof. Charles B. Nemeroff, M.D., Ph.D., a funkci zástupce pro klinickou péči. Prezidentkou univerzity, což je soukromá vysoká škola, je bývalá ministryně zdravotnictví prezidenta Clintona. Pozice UM mezi americkými univerzitami je z hlediska vědeckého hodnocení lehce nadprůměrná se stoupajícím trendem.

Miller School of Medicine je součástí University of Miami. Nemocnice má asi 1500 lůžek. Její pacienti se rekrutují z oblasti Dade County, což je oblast s asi 2 miliony obyvatel (město Miami asi 1 milion). Je umístěna v centrální části Miami. Jedná se o rozsáhlý komplex moderních budov, z nichž většina se jmenuje podle svého hlavního sponzora (jedná se údajně o donátorství v řádu desítek až stovek milionů dolarů). Vedení klinik je zabezpečeno pracovníky univerzity, které nemocnice za jejich práci platí. Střední a nižší zdravotní personál je přímo zaměstnán v nemocnici. Nemocnice provozuje velmi kvalitní a „zdravé“ stravování pro své zaměstnance i studenty, rehabilitační a fitness centra apod. K dispozici jsou mnohapatrová parkoviště.

Psychiatrická klinika má 3 součásti, různě financované, které však všechny patří pod jedno vedení – veřejnou kliniku, kliniku pro veterány a kliniku pro privátní klientelu.

Veřejná klinika má pohotovostní oddělení, které nemá žádná stabilní lůžka, ale pouze prostor včetně pohovek, kde se odehrávají první kontakty s pacienty a jejich vyšetření. Ti jsou pak distribuováni dle stavu na další oddělení kliniky. Jedná se o krizové oddělení s 20 lůžky, 4 oddělení a 20 lůžek pro dospělé pacienty, 2 oddělení po 20 lůžkách pro děti a dospívající, 10 lůžek pro pacienty se závislostí, 20 lůžek pro gerontopsychiatrii. Klinika provozuje též

Pedro Ruiz ve své pracovně ve 14. patře klinicko-výzkumného centra Psychiatrické kliniky

rozsáhlé ambulance. Průměrná ošetrovací doba na standardních odděleních je asi 13 dnů. Pojišťovny platí za den asi 1100–1200 USD a ošetřující lékař účtuje dalších asi 150–200 USD denně. Na klinice pracuje asi 140 lékařů psychologů ve funkcích pedagogů, lékařů v atestační či postgraduální vědecké přípravě.

Psychiatrická klinika pro veterány má příjmovou ambulanci, 60 lůžek, denní stacionář. Ošetrovací doba je zde kratší, asi 7–8 dnů. Léčba je zde hrazena ze speciálního programu pro tyto pacienty.

Soukromá klinika má kromě příjmové ambulance 60 lůžek pro dospělé. Často je používána elektrokonvulzivní léčba, asi 70–100 zákroků měsíčně. Platby jsou v hotovosti od pacientů, až 4000 USD denně. Průměrná ošetrovací doba je 4–5 dnů. Zde pracuje 9 univerzitních lékařů, již o pacienty kompetují s asi 15 ambulantními privátními psychiatry, kteří na oddělení docházejí.

OZNÁMENÍ

Kurz psychoterapie sexuálních dysfunkcí

(se zaměřením na párovou sexterapii) pořádaný Sexuologickou společností ČLS a určený pro lékaře a klinické, příp. poradenské psychology se koná od 23. do 26. října 2012 pod vedením prof. PhDr. Stanislava Kratochvíla v Psychiatrické léčebně v Kroměříži. **Informace a formulář přihlášky** na e-mailové adrese kratochvils@plkm.cz

Univerzita ještě provozuje na poli psychiatrii poradnu pro své zaměstnance a studenty, kteří zde mohou konzultovat své duševní problémy či problémy se závislostí.

V Dade County se nachází ještě několik soukromých psychiatrických oddělení s řádově 20 lůžky, která ale nejsou schopna poskytovat péči v plném rozsahu. Dlouhodobá péče je organizovaná na Floridě stále prostřednictvím psychiatrických nemocnic s řádově několika sty lůžky pro více county najednou. V Dade County takové zařízení není.

Měl jsem možnost navštívit pravidelný (každou středu od 12.00 do 13.30 h) seminář (ground round) kliniky, které se odehrál v moderně a účelně zařízené posluchárně kliniky. Auditorium pro asi 150 posluchačů bylo přeplněné a někteří seděli na zemi. Pozvaným řečníkem byl Prof. C. Kiltz, Ph.D., z Department of Psychiatry, University of Arkansas na téma „Human Brain When Cocaine Addicted:

risk, resilience and dependence“. Autor přednesl jak přehled tematiky, tak konkrétní výsledky svých prací, ať již publikovaných, nebo přijatých do tisku. Přednáška trvala cca 60 minut, následujících 30 minut bylo vyplněno diskusí s přednášejícím a prof. Nemeroffem. Bylo poukazováno především na výhody a nevýhody nutně redukcionistického přístupu ve výzkumu této komplexní problematiky. Zajištění těchto vysoce kvalitních přednášek je dle vyjádření prof. Ruize také velmi drahé. Většina přítomných pedagogů měla na sobě kravatu a bílý plášť stejně jako předseda semináře. Docházka na semináře není povinná, ale šéfové se těch, kteří absentují, ptají po příčině jejich neúčasti.

Prof. Ruiz jako prezident WPA a Prof. Nemeroff jako pozvaný řečník se těší na setkání s námi v Praze v říjnu t. r.

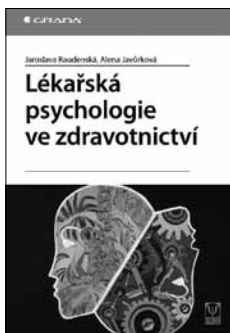
prof. MUDr. Jiří Raboch, DrSc.

recenze

Jaroslava Raudenská, Alena Javůrková

LÉKAŘSKÁ PSYCHOLOGIE VE ZDRAVOTNICTVÍ

Praha, Grada Publishing 2011

Po osvědčené učebnici „Lékařská psychologie“ od prof. Jana Vymětalá (3. vyd. Portál 2003) vydávají další učebnici lékařské psychologie dvě pražské klinické psychologičky, první z Fakultní nemocnice v Motole, druhá z Fakultní nemocnice Královské Vinohrady. Zatímco výchozí ladění Vymětalovy učebnice je humanistické, zaměření autorek je kognitivně-behaviorální a v obsahu se to výrazně odráží.

Autorky obsah rozdělují na tři části: část obecnou, část speciální (v té si vybraly aplikaci lékařské psychologie u pacientů s bolestí a s onkologickými a dermatologickými onemocněními) a část, kterou nazývají multidisciplinární pojetí léčby.

Obecná část se po výkladu základních pojmů (zejména biopsychosociálního modelu v lékařství) zaměřuje na *chování* a možnosti jeho změny. Uvádějí se kognitivní koncepce vlivu myšlení na chování (Beck, Ellis), dále poznatky o názorech pacientů na zdraví a charakterizuje se chování pacientů v nemoci. Podstatnou část tvoří kapitola o psychologickém *přístupu lékaře k nemocnému*. Přínosné

je vyložení přístupu paternalistického, jednacního, modelu orientovaného na službu a autorkami doporučeného modelu kooperativního, ve kterém jsou diagnostické postupy i léčba výsledkem vzájemné dohody a spolupráce. Zajímavé jsou informace o *vzdělávání mediků v komunikaci* s využitím „standardních pacientů“, které na řadě zahraničních univerzit představují placení herci nebo studenti herectví. K nacvičovaným dovednostem patří mj. vhodné *sdělování nepříznivé zprávy* o zdravotním stavu samotnému pacientovi nebo jeho příbuzným. Dalšími probíranými tématy jsou *podíl pacienta na léčbě* a jeho dodržování či nedodržování lékařových pokynů.

Poměrně rozsáhlá kapitola má název *Etické aspekty lékařské profese*. Na kazuistických příkladech v ní autorky uvádějí své pojetí morálního chování lékaře. Je zdůrazňován zejména respekt ke svobodnému rozhodování pacienta. V tomto rámci jsou podány také informace o různých postojích k eutanázii a důkladně je probrán *syndrom vyhoření* s možnostmi jeho zvládnutí i prevence.

Speciální část začíná kapitolou o *bolesti*. Postupy k jejímu psychologickému ovlivňování autorky čerpají zejména z kognitivně-behaviorální terapie (KBT). Tzv. kognitivní restrukturační má pozměnit negativní myšlenky, související s bolestí. Návčik zvládnutí bolesti zahrnuje na jedné